

Vyjádření prezidenta republiky při tiskové konferenci u příležitosti oficiální návštěvy Rakouska

1.6.2023 - Petr Pavel | Správa Pražského hradu

Vážený pane prezidente, dámy a pánové,

rád bych zdůraznil tak, jako to řekl pan prezident, že naše vztahy jsou dnes opravdu mimořádně dobré. A není to jen jakási povinná zdvořilost ve vztahu k hostiteli, ale je to opravdu odraz reality. Říkám to záměrně i proto, že tomu tak vždycky nebylo. Není tak dlouho doba, kdy jsme se přes hranici na sebe vzájemně nedívali s velkým pochopením. Dnes ta situace je výrazně odlišná. Pan prezident mi to usnadnil tím, že vyjmenoval, v čem všem dnes naše vztahy jsou tak dobré. Já bych rád řekl, že na všech úrovních, ať už se to týká vztahu mezi občany, vztahu mezi regionálními samosprávami, mezi vládami, parlamenty, ale nakonec i na úrovni nás, prezidentů, jsou opravdu nadstandardně dobré, což by ale nemělo skončit tímto. Měli bychom to vnímat jako příležitost. Jestliže jsou vztahy dnes na takové úrovni, pojďme je využít a posunout se co nejvíce v řadě konkrétních kroků, které tuto dobrou spolupráci zafixují a nasměrují na dlouhodobou.

Pan prezident zmínil výrazný pokrok v ekonomické spolupráci, ve vzájemných investicích, v turistice a v přeshraničním styku. Já bych rád ještě jednou zdůraznil důležitost dopravního propojení, které je sice během na dlouhou trať, ale je to naprosto základní předpoklad k tomu, aby se ekonomická spolupráce, ale i kulturní spolupráce a turistická mohla více rozvíjet. Je to nejenom propojení železniční, ale i silniční ve dvou hlavních směrech z Prahy přes Budějovice na Linz a z Prahy přes Brno na Vídeň. Zmíním také přeshraniční spolupráci, která z mého pohledu alespoň pro Českou republiku může sloužit jako určitá šablona pro spolupráci s ostatními zeměmi, protože to, jak to máme dnes nastaveno s Rakouskem, je pro nás modelovým příkladem. Ať už se to týká přeshraniční spolupráce mezi obcemi, mezi kraji, ať se to týká spolupráce mezi záchrannými službami, ať se to týká spolupráce mezi hasiči, policií či službami. Myslím si, že jsme se dostali na úroveň, která opravdu pomáhá příhraničním regionům překonávat některé strukturální problémy, ale zároveň může, jak jsem řekl, sloužit jako inspirace pro podobné nastavení našich vztahů například s Bavorskem, Saskem, s Polskem, ale i se Slovenskem.

Rád bych také zmínil úroveň krajanské spolupráce. V Rakousku skutečně žije mnoho českých krajanů. Někteří jsou zde už dlouhou dobu, někteří byli s vřelostí přijati po složitých událostech v roce 1968. My jsme za to dodnes Rakousku vděční, že jim takto svoji náruč otevřeli, a všichni tito lidé se dnes hlásí nejenom ke své národnosti, ale samozřejmě i k této zemi, mají zájem na tom, aby si zachovali kulturní tradice, vzdělávají se v několika jazycích, například v Komenského škole. Já jsem měl včera možnost se s nimi setkat. Rád bych tady ještě jednou zdůraznil, že všichni velice oceňují osobní angažovanost pana prezidenta Van der Bellena a předsedy parlamentu a řady dalších lidí na rozvoji krajanských spolků, na udržování jejich kulturních tradic vzdělávání v českém a slovenském jazyce, protože to je skutečný most k tomu, jak překonávat rozdíly mezi národy, jak si lépe porozumět, jak být jeden k druhému vzájemně tolerantnější.

Rád bych také zdůraznil, že nacházíme pochopení v rámci posuzování širších globálních vlivů, ať už je to agresivní válka Ruska proti Ukrajině nebo rostoucí vliv Číny v řadě oblastí. Tady sdílíme názor, že země naší velikosti nemusí vůbec trpět žádným pocitem méněcennosti, případně nutností čekat,

až se v rámci institucí, kterých jsme členy, někdo silnější rozhodne, a my potom budeme konat podle toho. Můžeme být velice aktivními, sebevědomými hráči, kteří mají co nabídnout, mají co říci, a měli by být aktivnější i v této globální scéně.

Tady právě vidím ty příležitosti, o kterých jsme se bavili. Možná v této souvislosti zmínit ještě jednu věc, konkrétně s válkou na Ukrajině, a sice rostoucí potřebu a uvědomění uvnitř Evropy, že musíme být zodpovědnější za svoji vlastní obranu. To se týká nejenom přiměřených výdajů na naši bezpečnost, která rozhodně není pouze investicí do nových zbraní pro naše vojáky, ale je i skutečnou investicí do bezpečnosti nás všech. V tomto ohledu bychom měli hledat cesty ke zlepšení vzájemné spolupráce v obranném průmyslu. Chtěl bych zmínit jednu aktivitu. Česká republika nabídla Rakousku možnost modernizace jejich taktického letectva, především v oblasti taktických podpůrných letounů a výcvikových letounů a zabezpečení výcviku pilotů formou vláda-vláda. Je to samozřejmě na rakouské straně, jestli se naše nabídka bude hodit do celkového kontextu o představách zajištění ochrany Rakouska nebo ne. Co je důležité kromě té obranné spolupráce, je i konzultační činnost a pochopení některých složitějších evropských a globálních procesů. K tomu nám slouží nejenom dvoustranné schůzky, ale i formáty, jako je třeba Slavkovský formát, kterému bude Rakousko v nadcházejícím půlroce předsedat. My ho vnímáme jako možnost, jak se bavit o evropských tématech a možná přispět k debatě v rámci Evropské unie na základě společného stanoviska zemí našeho regionu.

To jsou všechno věci, které vidím jako pozitivum, a zároveň jsem rád, že moje návštěva v Rakousku nebyla pouze zdvořilostí, případně vyjádřením toho, jak si ceníme rozvoje našich vztahů, ale že ji opravdu vnímám jako příležitost k tomu, jak naplnit toto okno příležitosti konkrétními projekty, kterými posuneme naši spolupráci ještě dál.

Pane prezidente, já Vám moc děkuji za tuto možnost a za vřelé přijetí. Těším se na další jednání, která ještě v tomto dni budu mít, a na další spolupráci.

<https://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/soucasny-prezident-cr/verejna-vystoupeni-a-rozhovory/vyjadreni-prezidenta-republiky-pri-tiskove-konferenci-u-prilezitosti-oficialni-navstevy-rakouska-17148>